

Utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Borns Friskola i Nora kommun

Beslut
Skolrapport

Genomförd utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Borns Friskola i Nora

Skolinspektionen är ny myndighet för tillsyn, kvalitetsgranskning och tillståndsprovning sedan 1 oktober 2008. Det innebär att Skolinspektionen svarar för de frågor som Skolverket tidigare svarade för inom detta område. Inspektioner som påbörjats under Skolverkets ansvar drivs vidare och rapporteras av Skolinspektionen.

Skolinspektionen har genomfört inspektion i den fristående grundskolan Borns Friskola i Nora kommun. Besök gjordes i skolan den 11 mars 2008.

Vid utbildningsinspektionen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxen studerande att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Inspektionen av fristående skolor ska förutom att granska utbildningens kvalitet klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och vara berättigad till bidrag för barnens och elevernas hemkommuner.

Utbildningsinspektionen behandlar tre områden; verksamhetens resultat, genomförande och förutsättningar. Inspektionen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten utan prioriterar särskilt starka sidor eller påtagliga svagheter i verksamheterna. Information finns på Skolinspektionens webbplats, www.skolinspektionen.se

Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av inspektörerna.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs, den 10 februari 2009 ska Borns Friskola redovisa till Skolinspektionen, avdelningen i Göteborg vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Skolinspektionen avser även att vid kommande inspektionstillfälle följa upp effekterna av inspektionen.

Skolinspektionens beslut med anledning av inspektionen

Borns friskola är en väl fungerande skola med god kvalitet. Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för utbildningen vid skolan och arbetsformer och organisation ger utrymme för olika kunskapsformer. Skolan uppvisar dock brister när det gäller uppföljning och kommunikation av resultat i andra ämnen än svenska, engelska och matematik.

Skolan bedriver ett aktivt värdegrundsarbete. Vid inspektionsbesöket framkommer, enligt inspektörernas bedömning tydligt att eleverna har tagit till sig grundläggande demokratiska värderingar, förståelse och respekt för andra. Skolan har upprättat en likabehandlingsplan som dock inte uppfyller de krav som ställs på en sådan plan, bland annat då den inte ger en tydlig bild av hur skolan årligen tänker arbeta förebyggande utifrån skolans behov. Elever har heller inte medverkat vid utarbetandet av planen vilket är en brist.

Rektorn har stort förtroende bland skolans personal och inspektörerna bedömer att hon är väl förtrogen med verksamheten. Skolans personal bedriver till viss del ett systematiskt kvalitetsarbete men detta kan förbättras bland annat när det gäller uppföljning och analys av resultaten. Skolans kvalitetsredovisning bör förbättras för att svara mot de krav som ställs på en sådan.

Skolan ger, med undantag av nedanstående brister, kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan ska förmedla och även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Följande områden inom verksamheten i Borns Friskola visar sådana brister att de snarast måste åtgärdas:

- Skolan gör inte en systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till målen i årskurs 5 i samtliga ämnen (9 kap. 2 § skollagen).
- Likabehandlingsplanen uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan och eleverna har inte heller deltagit i arbetet (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan).
- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte kraven i förordningen, bl.a. har inte eleverna medverkat i arbetet med kvalitetsredovisningen (3, 4

och 5 §§ förordningen om kvalitetsredovisningen inom skolväsendet m.m.).

Skolinspektionen bedömer att följande områden är i behov av förbättringsinsatser:

- Resultaten bör i högre grad följas upp och utvärderas så att undervisningsmål och metoder kan prövas och utvecklas.
- Elevernas kännedom om målen för utbildningen och möjlighet till inflytande över det egna lärandet bör förbättras.
- Skolan bör utveckla sitt kvalitetsarbete.

På Skolinspektionens vägnar

Carina Abréu
Avdelningschef

Agneta Wennberg
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också undervisningsrådet Gerhard Eriksson och avdelningsjuristen Malin Rothlin deltagit.

Bilaga
Rapport

Kopia till
Nora kommun
Övriga enligt fastställd sändlista.

Utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Borns Friskola

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Verksamheten i Borns Friskola har granskats och besökts den 11 mars 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen. Detta är Skolinspektionens tredje inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet år 1992. Den senaste inspektionen av skolan gjordes år 1997. I Skolverkets beslut den 26 mars 1997 (dnr 1996:2309) konstaterade Skolverket att Borns Friskola alltså uppfyllde kraven för godkännande och rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor. Information om inspektionen finns på Skolinspektionens webbplats, www.skolinspektionen.se (Tillsyn, Regelbunden tillsyn).

Inspektionen av fristående grundskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen vilket framgår av Skolinspektionens beslut. Skolinspektionen följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolverket, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I skolan intervjuades rektorn, ett urval lärare, elever respektive föräldrar samt skolsköterskan och företrädare för huvudmannen. Inspektörerna besökte även lektioner i samtliga årskurser samt verksamheten i förskoleklassen. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för bedömningen.

2 (14)

Huvudmannen för Borns Friskola har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolverket har i samband med inspektionen haft kontakt med Nora kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Kommunen har inte meddelat om eller på vilket sätt den utnyttjat sin rätt till insyn i skolans verksamhet.

Beskrivning av skolan

Borns Friskola	Antal elever
Förskoleklass	11
Grundskola	61

Källa: Borns Friskola

Skolverket godkände Borns Friskola som en fristående grundskola för dåvarande lågstadiet och mellanstadiet genom beslut (dnr 1992:0759) den 1 juli 1992. Genom beslut har Skolverket även godkänt att utbildning som motsvarar förskoleklass får bedrivas. Skolan har den 30 april 2008 inkommit med en ansökan om att bedriva undervisning motsvarande särskola.

Huvudman för skolan är den ekonomiska föreningen Föräldrakooperativet Borns skola med organisationsnummer 716453-1886. Skolan startade läsåret 1992/93 och omfattar årskurserna 1–6.

Skolans inriktning är allmän. Undervisningen följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo94) och de nationella kursplanerna.

Skolan hade vid inspektionsbesöket 72 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Nora kommun, men skolan har även elever från Lindesbergs kommun. Eleverna är fördelade på åldersblandade klasser grupperade i en förskoleklass, en klass med årskurserna 1–2, en klass med årskurserna 3–4 samt en klass med årskurserna 5–6.

Borns friskola är vackert belägen mitt i det lilla samhället Born, cirka 5 km norr om Nora. Skolan bildades när den kommunala byskolan i Born skulle läggas ner i början på 1990-talet. Skolan är byggd år 1904 och har sedan dess genomgått flera om- och tillbyggnader.

Helhetsbedömning

Borns Friskola är en väl fungerande skola med god kvalitet. Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för utbildningen vid skolan och arbetsformer och organisation ger utrymme för olika kunskapsformer. Skolan uppvisar dock brister när det gäller uppföljning och kommunikation av resultat i andra ämnen än svenska, engelska och matematik.

Samtliga intervjuade framhåller att skolan är en bra och trygg studiemiljö. Skolan bedriver ett aktivt värdegrundarbete. Vid inspektionsbesöket framkommer, enligt inspektörernas bedömning tydligt att eleverna har tagit till sig grundläggande demokratiska värderingar, förståelse och respekt för andra. Skolan har upprättat en likabehandlingsplan som dock inte uppfyller lagens krav, bland annat då den inte

ger en tydlig bild av hur skolan årligen tänker arbeta förebyggande utifrån skolans behov. Elever har heller inte medverkat vid utarbetandet av planen vilket är en brist.

Rektorn har stort förtroende bland skolans personal och inspektörerna bedömer att hon är väl förtrogen med verksamheten. Skolans personal bedriver till viss del ett systematiskt kvalitetsarbete men detta kan förbättras bland annat när det gäller uppföljning och analys av resultaten. Skolans kvalitetsredovisning bör förbättras för att svara mot de krav som ställs på en sådan.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan gör inte en systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till målen i årskurs 5 i samtliga ämnen (9 kap. 2 § skollagen).
- Likabehandlingsplanerna är inte upprättade enligt bestämmelserna och eleverna har inte heller deltagit i arbetet (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan).
- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte kraven i förordningen, bl.a. har inte eleverna medverkat i arbetet med kvalitetsredovisningen. (3, 4 och 5 §§ förordningen om kvalitetsredovisningen inom skolväsendet m.m.).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande område:

- Resultaten bör i högre grad följas upp och utvärderas så att undervisningsmål och metoder kan prövas och utvecklas.
- Elevernas kännedom om målen för utbildningen och möjlighet till inflytande över det egna lärandet bör förbättras.
- Skolan bör utveckla sitt kvalitetsarbete.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *avsevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge varje elev kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen motsvarar de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar huvudmannen och skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Kommentar:

Borns Friskola genomför diagnoser i svenska i förskoleklassen och för elever i årskurs 2 använder skolan Skolverkets diagnostiska material för att bedöma varje elevs kunskapsutveckling. Därutöver använder skolan de nationella ämnesproven i årskurs 5. Enligt skolans kvalitetsredovisning för läsåret 2006/07 visade resultaten för elever i årskurs 2 att kunskapsutvecklingen i svenska och matematik för samtliga elever ligger i linje med de nationella målen. Resultaten vid de nationella ämnesproven i engelska, matematik och svenska för årskurs 5 visade att alla elever med något undantag nådde kravnivån på samtliga delprov. Några kunskapsresultat för övriga ämnen har skolan inte redovisat.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,

- om utvecklingssamtal genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om en framåsyftande individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalen.

Bedömning av området Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Sammantaget bedömer inspektörerna att området är av mindre god kvalitet, trots att kunskapsresultaten regelbundet följs upp under hela skoltiden i svenska och matematik. Utvecklingssamtal av god kvalitet genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas. Vid dessa samtal upprättas en framåsyftande individuell utvecklingsplan. Inom bedömningsområdet finns följande förbättringsområde:

Uppföljning av resultaten

En fristående skola ska ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot vad grundskolan i det offentliga skolväsendet ska ge. Enligt styrdokumentet måste en skolas verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. De nationella kursplanernas mål att uppnå anger den kunskapsnivå som alla elever minst ska ha uppnått efter det femte skolåret i samtliga ämnen.

Lärare vid Borns Friskola följer fortlöpande upp elevernas resultat i svenska och matematik. Lärare menar att de genom dessa samtal bidragit till att skolan i ett tidigt skede uppmärksammar elever som kan vara i behov av särskilt stöd. Elevernas kunskapsutveckling följs inte upp och utvärderas i alla ämnen.

Inspektörerna bedömer att kunskapsresultaten i samtliga ämnen i högre grad måste utvärderas så att undervisningsmål och metoder ständigt prövas och utvecklas i förhållandet till styrdokumentens krav och elevernas behov.

1.3 Bedömning och betygssättning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevens kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning,

6 (14)

- om lärarna vid bedömning och betygssättning utgår från de nationella målen i kursplanerna och från betygsriterierna,
- om lärarna vid betygssättningen utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanerna,
- om betyg sätts enligt författningarnas krav,
- om betygskatalog förs enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Bedömning, betygssättning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Sammantaget bedömer inspektörerna att området är av god kvalitet, eftersom lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper. Som stöd för bedömning av elevernas kunskapsutveckling använder sig lärarna bland annat av tester och diagnoser av olika slag. Lärare utgår också från de nationella målen i kursplanerna och de nationella ämnesproven vid bedömningen av elevers kunskapsutveckling.

1.4 Genomförande av utbildningen**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,
- om undervisningen är saklig och allsidig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället,
- om arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Sammantaget bedömer inspektörerna att området är av god kvalitet, eftersom läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning. Huvudsakligen ger skolans organisation och arbetssätt utrymme för olika kunskapsformer trots att det inom skolan kan variera mellan olika grupper. Undervisningen är saklig och allsidig och de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god arbetsmiljö för utveckling och lärande. Dessutom bedömer inspektörerna att arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund för fortsatt skolgång. Skolan samverkar endast i viss mån med arbetslivet och närsamhället men rektorn avser att få till stånd en ökad samverkan. Inom bedömningsområdet finns följande förbättringsbehov:

Inflytande och ansvarstagande för egna lärandet

Enligt skollagen ska eleverna ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Enligt läroplanen ska skolan klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan.

Vid samtal med elever, lärare, vid verksamhetsbesök och i dokumentstudier framkommer att elevernas medvetenhet om målen med utbildningen är begränsad och möjlighet till inflytande varierar. Ofta begränsas elevernas möjlighet till inflytande och ansvarstagande till att välja innehåll och arbetsform inom en begränsad ram, exempelvis fritt val av arbete efter ett avslutat beting eller att få välja innehåll inom ett begränsat område. Som framgår ovan är också elevernas kännedom om målen för utbildningen liten. Inspektörernas bedömning att elevernas inflytande över sitt eget lärande bör utvecklas ytterligare och kopplas till elevernas kännedom om målen.

Inspektörerna bedömer att elevernas kännedom om målen och möjlighet till inflytande och ansvarstagande bör förbättras.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,

8 (14)

- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid utarbetas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Sammantaget bedömer inspektörerna att området är av god kvalitet, eftersom skolan på ett bra sätt anpassar undervisningen till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Det finns ett stort engagemang att ge särskilt stöd till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer och värden i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Sammantaget bedömer inspektörerna att området är av god kvalitet. Elever och föräldrar upplever en trygg skolmiljö i Borns Friskola. Skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper. Vid skolan pågår ett aktivt värdegrundsarbete där all personal och alla elever deltar. Föräldrar framhåller att det såväl mellan personal som mellan elever i olika åldrar, råder ett mycket gott förhållande.

Inom bedömningsområdet finns följande förbättringsbehov:

Likabehandlingsplan

Enligt lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever råder det numera ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Lagens ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Huvudmannen ska enligt lagen bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje verksamhet. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar. I likabehandlingsplanen ska åtgärder redovisas och den ska ses över och följas upp varje år. Likabehandlingsplanen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna och den ska utgå från en kartläggning av den egna verksamheten.

Skolan har upprättat en likabehandlingsplan. Planen uppfyller dock inte de krav som ställs på en sådan plan. Planen innehåller en beskrivning av skolans förebyggande arbete och vad skolan ska göra när något händer. Enligt inspektörernas bedömning ger däremot inte planen en tydlig bild av hur skolan tänker arbeta med de olika diskrimineringsgrunderna, det vill säga den ger ingen allmän översikt över de insatser som ska vidtas för att främja barns och elevers lika rättigheter. Det saknas dessutom en specifik redovisning av verksamhetens behov, utifrån en aktuell kartläggning, som utgångspunkt för vilka insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året. Det saknas även rutiner för uppföljande insatser och hur händelser och åtgärder ska dokumenteras. Enligt både elever och lärare har inte eleverna varit med i utarbetandet av planen.

Inspektörerna bedömer att skolans likabehandlingsplan inte uppfyller de krav som ställs på en sådan plan. Inspektörerna vill i detta sammanhang hänvisa till Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2007:7) för arbetet med att främja likabehandling.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna, det vill säga skolan är öppen för alla och urvalet sker efter grunder som är förenliga med de allmänna målen och värdegrunden,

10 (14)

- om varje elev erbjuds ett sådant antal undervisningstimmar att det ger förutsättningar att nå målen i respektive ämne,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad,
- om verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året.

Bedömning av området Tillgång till likvärdig utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Sammantaget bedömer inspektörerna att området är av god kvalitet, eftersom skolan tar emot elever enligt bestämmelserna. De som söker till skolan placeras på en kölista efter anmälningsdatum. Skolan tillämpar förtur för barn som är boende inom skolans närområde samt för syskon till barn som redan går i skolan. Varje elev erbjuds ett sådant antal undervisningstimmar att de ges förutsättningar att nå målen i respektive ämne. Skolan erbjuder valmöjligheter i enlighet med författningarna. Skolan har även tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler. Enligt både elever och föräldrar är utbildningen avgiftsfri för alla elever.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utbildning och kompetensutveckling:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Sammantaget bedömer inspektörerna att området är av god kvalitet. Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver och att skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen. Skolan har goda rutiner avseende kompetensutveckling för den pedagogiska personalen så att dessa ska kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt. Skolans rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat god pedagogisk insikt.

3.3 Rektorns ansvar**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Rektorns ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Sammantaget bedömer inspektörerna att området är av god kvalitet, eftersom rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet på ett mycket bra sätt. Rektorn träffar regelbundet sin personal för att stämna av det dagliga arbetet. Hon är dessutom ofta ute i verksamheten för att själv undervisa. Rektorn är i hög grad pedagogisk ledare och tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas mot att nå de nationella målen. Rektorn tar ett visst ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen (se mer om detta i området om Kvalitetsarbete) och hon fattar beslut enligt bestämmelserna.

12 (14)

3.4 Kvalitetsarbete

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Sammantaget bedömer inspektörerna att området är av mindre god kvalitet, då skolan till viss del bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt vidtar åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen. Skolan dokumenterar sitt kvalitetsarbete i en kvalitetsredovisning. Inspektörernas bedömning är att skolan i kvalitetsredovisningen bör redovisa en tydligare bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder som skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Inom bedömningsområdet finns följande förbättringsbehov och brist:

Kvalitetsarbetet

Enligt läroplanen har rektorn och lärarna viktiga roller i det ständiga kvalitets- och förbättringsarbete som behöver bedrivas för att eleverna ska nå de kunskaper, den utveckling och det lärande som finns fastlagt i måldokumentet.

Mot bakgrund av vad som redogjordes för i området Resultat och utvärdering av lärandet bedömer inspektörerna att skolan måste utveckla sina rutiner för kvalitetsarbetet så att skolan i högre utsträckning utvecklar sina resultatuppföljningar så att resultaten även utvärderas för att skapa en förståelse för varför resultaten ser ut som de gör.

Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla sitt kvalitetsarbete.

Kvalitetsredovisning

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning. Enligt samma förordning ska den skriftliga kvalitetsredovisningen innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska dessutom verksamhetens förutsättningar och arbetet i verksamheten redovi-

sas. Förordningen ställer krav på att elever, lärare och övriga personal ska medverka i utarbetandet och att elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i upprättandet.

Skolan har upprättat en skriftlig kvalitetsredovisning avseende läsåret 2006/07. Den innehåller endast en beskrivning av hur skolan har arbetat med olika nationella mål. Enligt inspektörernas bedömning finns inte några direkta bedömningar av måluppfyllelsen, det vill säga en värderande utsaga om hur skolans uppnådda resultat förhåller sig till de nationella målen. Det finns inte heller någon slutsats som förklarar varför resultaten ser ut som de gör. Kvalitetsredovisningen innehåller en redovisning av åtgärder, men eftersom skolans slutsats inte är underbyggd av analyser är det svårt att veta om dessa är adekvata för att öka måluppfyllelsen. Kvalitetsredovisningen bör även tydligare redovisa kunskapsresultaten i ett flertal ämnen.

Vid intervjuer med rektorn och lärare framkommer också att redovisningen är upprättad av personal och rektorn tillsammans. Föräldrar har getts möjlighet att delta i upprättandet av kvalitetsredovisningen men eleverna har inte medverkat i utarbetandet. Inspektörerna bedömer att skolan måste utveckla innehållet i kvalitetsredovisningen så att den redogör för en bedömning av måluppfyllelsen och åtgärder för bättre måluppfyllelse. Dessutom måste kvalitetsredovisningen i högre utsträckning redovisa kunskapsresultat. Kvalitetsredovisningen måste utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen. Inspektörerna vill också påpeka att i kvalitetsredovisningen ska uppföljning och utvärdering av en sådan likabehandlingsplan som avses i 6 § lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever redovisas. Inspektörerna vill hänvisa till Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:18) om kvalitetsredovisning.

Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsredovisning inte uppfyller de krav som ställs enligt förordningen.

3.5 Huvudmannaskap och tillstånd

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan drivs av den huvudman som innehar tillståndet,
- om huvuddelen av skolans undervisning bedrivs med hjälp av lärare som är anställda av skolan,
- om utbildningen sker inom ramen för Skolverkets tillstånd.

Bedömning av området Huvudmannaskap och tillstånd:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

14 (14)

Motivering:

Sammantaget bedömer inspektörerna att området är av god kvalitet. Skolan drivs av den huvudman som innehar tillståndet. Undervisningen bedrivs med hjälp av lärare som är anställda av skolan.

3.6 Stabilitet

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan har ett stabilt elevunderlag och en stabil ekonomi så att skolans varaktighet och elevernas fortsatta skolgång kan garanteras.

Bedömning av området Stabilitet:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
			X

Motivering:

Sammantaget bedömer inspektörerna att området är av mycket god kvalitet. Skolan har ett stabilt elevunderlag och en stabil ekonomi så att skolans varaktighet och elevernas fortsatta skolgång kan garanteras. Inspektörerna har tagit del av huvudmannens årsredovisning för verksamhetsåret 2006/07. Föreningen är vinstgivande och uppvisar en betryggande soliditet.

Huvudmannen uppger att skolans utbildning är mycket efterfrågad. Skolan har enligt huvudmannen utvecklats från att ha varit en nedläggningshotad kommunal skola till att vara en skola som är efterfrågad även av elever som inte bor i närområdet.

2008-11-10 Göteborg

Agneta Wennberg

Roland Fallström